

„Czego można dowiedzieć się z rysunków dziecka?”

Twórczość plastyczna dziecka jest dla niego najczęściej rodzajem zabawy, czynności sprawiającej mu przyjemność. Badania psychologiczne pokazują, że prace plastyczne dzieci niosą ze sobą wiele informacji o autorze. Na podstawie analizy rysunków dziecka możemy wiele powiedzieć na temat dominujących cech jego osobowości, inteligencji, czy zainteresowań. Za pomocą rysunku dziecko wyraża **swoje myśli, przeżycia, emocje.**

Młodsze dzieci nie wszystko potrafią lub chcą komunikować swoim rodzicom, czy nauczycielom. Rysunek może stać się pomocą w rozmowie o świecie dziecięcych uczuć. Może stać się dla dorosłych źródłem informacji o dziecku. Jest on bowiem swoistym dokumentem życia uczuciowego jego autora.

Różne elementy rysunku mogą zawierać informacje o dziecku, które go wykonało. Wiedzę tę czerpać możemy zarówno z tematyki rysunku (jeśli jest to praca dowolna), jak i z tego, jak został wykonany.

Temat swobodnego rysunku może być wskaźnikiem, po którym poznaje się stan emocjonalny dziecka. W jego treści bowiem występują zawsze pewne symbole. I tak np. słońce jest źródłem radości, a dom- symbolem bezpieczeństwa. W pracach dzieci nie mających problemów emocjonalnych pojawiają się często drzewa, kwiaty i stół. Ich prace są radosne i dynamiczne.

Prace **dzieci agresywnych** natomiast przedstawiają często sceny bójk, walki i zranienia, a także agresywne zwierzęta. Mogą one mieć wielkie zęby, długie pazury. Jeśli rysunek przedstawia jakieś otoczenie, często są to domy bez kominów i bez drzwi.

Treść prac plastycznych dzieci może wyrażać **lęk, smutek, zły nastrój**. Może też wskazywać na samotność, czy depresję. W rysunkach tych odnajduje się zwykle pewne powtarzające się znaki emocjonalne : ziemię (silnie zaznaczone podłoże) – wyrażającą poczucie braku bezpieczeństwa, czy wiatr jako oznakę niepokoju. Autorzy badający symbolikę prac plastycznych zauważyli także często pojawianie się w rysunkach **dzieci lękliwych**- szaf, kredensów, starych mebli.

Oznak stanu uczuciowego dziecka doszukiwać się możemy nie tylko w treści, ale także w sposobie wykonania prac plastycznych. Zwraca się zwykle uwagę na sposób zagospodarowania przestrzeni kartki, rozmieszczenie i wielkość przedstawianych elementów, na kolorystykę oraz charakter kreski.

Przeprowadzono na ten temat wiele badań psychologicznych. Uważa się, że położenie głównego elementu przedstawionego na rysunku oraz zagospodarowanie miejsca na kartce wiele mówi o uczuciach dziecka.

Umieszczenie na środku najważniejszej osoby lub rzeczy, jest oznaka spokoju wewnętrznego i poczucia bezpieczeństwa. Osoba rysowana najstaranniej i najdłużej może świadczyć o tym, że jest przez rysującego, waloryzowana. I odwrotnie, ta która jest rysowana niedbale, z małą ilością szczegółów, może być mało ważna.

Dzieci lękliwe, z poczuciem mniejszej wartości zużytkują część kartki, rysują wszystko bardzo małe, szczególnie postaci ludzkie. Inaczej wygląda to w pracach dzieci o podwyższonym stopniu agresywności. Dzieci te rysują wszystko duże (powyżej 10 cm) lub bardzo duże. Postacie lub przedmioty zajmują często kartkę lub się nawet na niej nie mieszczą.

Ważnych informacji dostarczyć może również **kolorystyka pracy**. Liczne występowanie kolorów mówi o bogatej emocjonalności, zaś brak kolorów, posługiwanie się tylko jedną barwą, zwłaszcza szarą, może wskazywać na podwyższony niepokój. Rysunki dzieci lękliwych są mniej żywe, blade lub ciemne.

Podwyższona agresywność natomiast ujawnia się przez częste używanie zestawień kolorów- czerwonego i czarnego, w połączeniu z dużym naciskiem kreski. Kolory pracy są często intensywne i jaskrawe.

Na koniec chciałabym jeszcze zwrócić uwagę na **sposób posługiwania się kredką**. Analiza sposobu rysowania również może dostarczyć nam informacji. Uwagę zwraca przede wszystkim rozmiar i siła kreski. Silny nacisk kredki, powodujący czasem aż odciśnięcie na drugą stronę, mówi zwykle o silnym napięciu, odwadze, czasem gwałtowności. Słaby nacisk może być oznaką nieśmiałości, łagodności, czasem podwyższonego niepokoju.

Prace plastyczne, jak widać mogą być cennym źródłem informacji o dziecku. Warto przyglądać się rysunkom dzieci i rozmawiać z nimi, o tym, co narysowały. Wyciąganie wszelkich wniosków, zwłaszcza poważnych na temat problemów dziecka, powinno być jednak ostrożne i zawsze poparte innymi metodami uzyskiwania informacji. Umiejętność interpretowania rysunków wymaga bowiem wprawy i fachowej wiedzy.

Bibliografia.

- 1). Sylvie Chermet- Carroy-, „Zrozum rysunki dziecka” wyd. JK, Łódź 2005.
- 2).Gerald D. Oster, Patricia Gould-, „Rysunek w psychoterapii”, wyd. GWP,Gdańsk 2005.
- 3).Philippe Walllon, Anne Cambier-, „Rysunek dziecka”, wyd. WSzIP, Warszawa 2007.

Opracowanie : Elżbieta Skonieczna